

KADIN DOSTU MEKANLAR

KENTSEL TASARIM ÖĞRENCİ YARIŞMASI

Düzenleyen Kurum

Birleşmiş Milletler Kadın ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Ortak Programı

Birleşmiş Milletler Kadın ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Ortak Programı (BMOP); ulusal ve yerel düzeyde eşitliğin gerçekleşmesine uygun ortam yaratılması, yerel yönetimlerin ve sivil toplum kuruluşlarının kapasitelerinin geliştirilmesi, kadın ve kız çocuklarının ihtiyaçlarına yönelik yerel hizmet modellerinin oluşturulması, halkın kadın ve kız çocuklarının hakları konusunda bilgilendirilmesi yoluyla toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. BMOP ulusal düzeydeki karar alıcılarının yanı sıra İzmir, Kars, Nevşehir, Şanlıurfa, Trabzon ve Van'daki yerel karar alıcıları, sivil toplum kuruluşları ve halkı hedef kitlesi olarak görmektedir.

BMOP, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin giderilmesi için; karar alma mekanizmaları ve süreçlerinde kadınların temsili ve katılımı, eğitim, sağlık, istihdam, kadına karşı şiddetle mücadele, yerel hizmet, kentsel mekanların planlanması ve tasarımı ve benzeri konularda ulusal ve yerel düzeyde – altı il başta olmak üzere – çok sayıda etkinlik gerçekleştirmiştir. BMOP, bu doğrultuda en genel anlamda, toplumsal ve mesleki farkındalığın artırılması ve yerel yönetimlere örnek oluşturmayı amaçlayan; kadınların toplumsal yaşama katılımını kolaylaştıran ve tüm kentlilerin farklılaşan ihtiyaçlarına duyarlı kamusal mekanların oluşturulmasına yönelik, tek kademeli ulusal kentsel tasarım öğrenci yarışması düzenlemektedir.

YARIŞMA ŞARTNAMESİ

1. YARIŞMANIN KONUSU VE AMACI

Kent karmaşık, farklı biçim ve ölçekte, sürekli değişim içinde olan, çok çeşitli sorunları barındıran bir mekan ve ilişkiler bütünüdür. Kentlerde farklı yaş ve cinsiyette; çeşitli, ekonomik, sosyal, kültür ve etnik gruplardan bireyler bir arada yaşar. Bu çeşitlilik hem yaşam biçimi hem de taleplerin çeşitlenmesine yol açar. Kentsel mekanların, farklı bireylerin/grupların ihtiyaçlarına, sorunlarına, beklentilerine ve önceliklerine cevap vermesi beklenir. Aksi durumda, aynı kentsel ortamlar bazılarının hayatına katkı sağlarken; bazılarınınkini de güçleştirebilir.

Kentlerde daha iyi bir yaşam temel olarak iki sürecin geliştirilmesi ile sağlanabilir: kentsel ekonomik, sosyal ve kültürel yapının insan hakları çerçevesinde geliştirilmesi ve kentsel fiziki çevrenin iyileştirilmesi. Kentsel ekonomik, sosyal ve kültürel yapının geliştirilmesindeki temel unsurlar; kent yönetimi ve planlanması, halkın etkin katılımının sağlanması, kentte istihdam, kentin ekonomik kalkınması, sağlık, kent güvenliğinin sağlanması ve suçların önlenmesi, kültür ve kentliler arasında kaynaşma, spor ve boş zaman değerlendirme şeklinde sıralanabilir. Kentsel fiziki çevreyi iyileştirmek ise; kentlerde doğal çevre, fiziki çevre, ulaşım ve dolaşım, tarihi miras ve barınma konularının ele alınması ile sağlanabilir.

Bu yarışma kapsamında, kadınlara özgü ihtiyaçların ve beklentilerin karşılanabileceği, kadınların yaşamlarını kolaylaştıracak, kentsel yaşama etkin katılımlarını sağlayacak örnek kamusal mekanların yaratılması amaçlanmaktadır. Bu yarışma ile mimarlık, şehir ve bölge planlama, peyzaj mimarlığı ve kentsel tasarım eğitimi almakta olan lisans öğrencilerinin yaratıcı fikirlerini ortaya koymalarına ve tartışılmasına zemin hazırlanacaktır. Sokak ve mahallede yaşam çevresi ve kent merkezinde kamusal mekanda kadınların günlük hayatlarının iyileştirilmesi yönünde, ülkemiz planlama ve tasarım süreçlerinde, normlar ve standartlarında değişiklik yapılmasına katkıda bulunmak da yarışmanın hedefleri arasındadır.

2. YARIŞMA ALANI

Tasarım alanı için kesin olarak tanımlanmış bir mekan bulunmamaktadır. Katılımcılardan, yaşadıkları veya iyi bildikleri bir kentte; kadınlar açısından sorunlu olduğunu düşündükleri sokak ve mahalle ölçeğinde yaşam çevresi veya kent merkezi kamusal açık alanlarından herhangi birini seçmeleri beklenmektedir. Tasarımda sadece kadınların değil, tüm kentlilerin ve dezavantajlı grupların (çocuklar, yaşlılar, özürlüler, vb.) sorunları ve beklentileri dikkate alınacaktır. Tasarım alanı seçilirken; benzer özellik taşıyan alanların kentte yaygın olarak bulunmasına ve farklı mekanlarda tekrarlanabilir olmasına dikkat edilecektir.

Yukarıda da belirtildiği gibi kentlerde daha iyi bir yaşam için hem fiziki mekanlarda hem de ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda sunulan hizmetlerin nitelik ve niceliklerinin geliştirilmesi beklenir. Çünkü kadınların aile ve ev içi sorumlulukları fiziksel mekan kullanımlarını etkilemektedir. Yalnızca fiziksel mekan düzenlemesi sorunların ve beklentilerin çözümü için yeterli olmayacaktır.

Bu yarışma kapsamında katılımcılardan; kadınların salt fiziksel mekan kullanımları için değil, günlük hayatlarını kolaylaştırıcı hizmetler için de çözüm önerileri oluşturmaları beklenecektir. Sonuç ürün; hem sosyal hem de fiziki mekan düzenlemesini kapsayan bir proje olacaktır. Yarışmanın öncelikli amacı fiziksel mekan düzenlemesidir, hizmetler yönünde oluşturulacak proje bunu destekleyici nitelikte olacaktır.

3. YARIŞMADA BEKLENTİLER

Yukarıda açıklanan amaçlar doğrultusunda katılımcılardan beklenen:

1. Yarışmaya konu olan mekandaki düzenlemelerin kadına duyarlı olmanın yanında, dezavantajlı grupları da dikkate almasıdır,
2. Hazırlanacak çalışmaların iki kategoriye içermesidir: sosyal ve fiziksel boyut. Öncelikli amacı fiziksel mekan düzenlemelerini konu alan bu yarışmada, kadınların ve dezavantajlı grupların günlük hayatlarını kolaylaştıracak kentsel hizmetler yönünde de çözüm önerileri getirmesidir,
3. Yarışmaya konu olan mekanda yapılacak her türlü düzenleme ve tasarımın; algılanabilir, okunabilir, erişilebilir - ulaşılabilir olmasıdır, ayrıca projelerin maksimum hareketlilik sağlamasıdır,
4. Tasarlanan mekanların; tüm yıl boyunca 24 saat kullanılabilir biçimde düzenlenmesidir,
5. Hizmetlerin sürdürülebilir olmasıdır.

4. KATILIM KOŞULLARI

- Yarışmaya Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki üniversitelerde Mimarlık, Şehir ve Bölge Planlama, Peyzaj Mimarlığı ve Kentsel Tasarım Bölümlerinde öğrenim gören lisans öğrencileri bireysel ya da grup olarak katılabilirler.
- Katılımcılar, jüri üyelerinin(asıl, yedek), raportörlerin ve Birleşmiş Milletler Kadın ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Ortak Programında görevli kişilerin birinci dereceden yakınları olmamalıdır.
- Grup katılımlarında kişi sayısı sınırı yoktur.
- Yarışmaya katılan her projede özgünlük ve daha önce başka bir yerde yayınlanmamış veya başka bir yarışmada ödül almamış olma şartı aranmaktadır. Aksi durumun saptanması ve bunun jüri üyelerinin nitelikli çoğunluğu tarafından onaylanması halinde, proje yarışmadan elenir. Ödül kazandıysa ödülün tamamı yarışma organizasyonuna iade edilir.
- Yarışmaya katılım ücretsizdir.
- Yarışma projeleri iade edilmeyecektir.
- Yarışmaya sunulan çalışmaların tüm hakları Birleşmiş Milletler Kadın ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Ortak Programına aittir.
- Yarışmaya katılan öğrenciler, bu şartname hükümlerini kabul etmiş sayılırlar.

5. YARIŞMANIN BİÇİMİ

Yarışma ulusal ve tek dereceli kentsel tasarım öğrenci proje yarışmasıdır.

6. YARIŞMA TAKVİMİ

Yarışmanın İlanı	21 Nisan 2009
Soru Sormak İçin Son Tarih.....	15 Mayıs 2009
Yanıtların İlanı	22 Mayıs 2009
Proje Teslimi	5 Ekim Pazartesi, Saat:17:00
Jüri Değerlendirmesi.....	8-9 Ekim 2009
Sonuçların İlanı.....	12 Ekim 2009
Ödül Töreni, Sergi ve/veya Kollokyum	Ekim-Kasım 2009

6.1. YARIŞMA SÜRECİ

- Yarışma şartnamesi 21 Nisan 2009 tarihinden itibaren www.bmkadinhaklari.org adresinde yayınlanacaktır. Yarışmacıların sitedeki katılım formunu doldurması gerekmektedir.
- Katılımcılar yarışma ile ilgili sorularını semra.aktan@un.org.tr adresine iletceklerdir. Sorular ve cevapları 22 Mayıs 2009 tarihinde web sitesinde ilan edilecektir. Telefonla, postayla ve diğer yollarla yapılacak soru sormak amaçlı başvurulara cevap verilmeyecektir.

6.2. YARIŞMANIN TESLİM ESASLARI

- Yarışma süresi 5 Ekim Pazartesi günü, mesai saati bitiminde, saat17:00'de sona erecektir. Projeler tek ambalaj halinde ve katlanmadan aşağıda belirtilen adrese elden teslim edilmeli ya da posta veya kargo ile gönderilmelidir. Belirtilen gün ve saatten sonra düzenleme kuruluna erişen projeler değerlendirilmeye alınmayacaktır.
- Projelerin teslim alınacağı adres:
Birleşmiş Milletler Binası, Birlik Mahallesi, 2. Cadde No:11, Zemin Kat, 06610 Çankaya-Ankara.
- Ambalajların üzerine sadece RUMUZ¹ yazılmalı, kimlik ve adres belirtecek başka bir yazı bulunmamalıdır.

7. JÜRİ ÜYELERİ

Asil Jüri Üyeleri

1. Şinasi AYDEMİR, Prof. Dr. (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
2. Serap KAYASÜ, Doç. Dr. (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)
3. Tülay ARTAN, Doç. Dr. (Sabancı Üniversitesi)
4. Deniz ALTAY BAYKAN, Öğr. Gör. Dr. (Bilkent Üniversitesi)
5. Zeynep YILMAZ, Arş. Gör.(Karadeniz Teknik Üniversitesi)

Yedek Jüri Üyesi

Saliha E. AYDEMİR, Prof. Dr. (Karadeniz Teknik Üniversitesi)

Koordinatör

Zeynep YILMAZ, Arş. Gör. (Karadeniz Teknik Üniversitesi)

Raportör

1. Semra AKTAN, Birleşmiş Milletler Ortak Programı

8. ÖDÜLLER

1. Ödül: 2500 TL

2. Ödül: 2000 TL

3. Ödül: 1500 TL

Mansiyonlar: 750 TL × 3

Yarışma kapsamında üç tane mansiyon ödülü, ayrıca tüm yarışmacılara katılım belgesi verilecektir. Ödül alan projeler dışında jüri üyeleri tarafından uygun görülenler sergilenecek ve/veya bir kitapta yayınlanacaktır.

9. YARIŞMACILARA VERİLECEK BELGELER

Yarışma ile ilgili tüm bilgilerin bulunduğu Yarışma Şartnamesi www.bmkadinhaklari.org adresinden elde edilebilir.

---

¹ Rumuz ile ilgili detaylı bilgiler syf 6'da bulunmaktadır.

10. YARIŞMACILARDAN İSTENEN BELGELER

10.1. Çizim Tekniği ve Sunuş

- Projelerin çizim ve sunuş tekniği serbesttir. Ancak okunaklılık ve kolay algılanabilirlik önemli bir değerlendirme kriteri olacaktır.
- Pafta boyutu A0 (841×1192 mm)'dır. Katılım 2 pafta ile sınırlıdır. Bir kopya olarak teslim edilmelidir. Beş karakterli ve sıralı olmayan rumuzlar, paftaların sağ üst köşelerine 1×5 cm boyutlarında kutu içerisine - el yazısı dışında - yazılmalıdır. Sergileme kolaylığı bakımından bütün paftalara asım şeması sağ alt köşede belirtilmelidir.
- Projeyi tanıtıcı başlık (slogan, vb.) paftalarda yer almalıdır.
- Birinci paftada projeyi açıklayıcı metin, grafik ve görseller yer alacaktır. İkinci pafta da ise, 1/500 ölçekli planlar, kesitler ve görünüşlerin yer alması gerekmektedir. Kesitler ve görünüşlerin sayısı ve konumu katılımcılar tarafından belirlenecektir.
- 1/500 ölçekli çizimler için seçilen alanın bağlı bulunduğu belediyeden temin edilen halihazır altlık olarak kullanılacaktır.
- Birinci paftada bulunan açıklayıcı metin; tasarımcının/tasarımcıların amaçlarını, yorumlarını, konuyu nasıl ele alıp çözümlediklerini, alanı nasıl seçtiklerini, önerilerindeki tasarım ilkelerini ve çizimler aracılığı ile ifade edemedikleri düşüncelerini sunacaklardır, resim ve şemalar ile desteklenebilir. Ayrıca kadınların ve özel ihtiyaçları olan dezavantajlı grupların günlük hayatını kolaylaştırıcı kentsel hizmetlere yönelik çözüm önerilerini de içermelidir.
- Paftalar üzerinde el yazısı, isim, vb. kimlik belirtecek ibareler kullanılmamalıdır. Kullananlar yarışma dışı bırakılacaktır.

10. 2. Cd-Rom

Yarışma paftalarının tamamı (jpeg formatında) bir kopya Cd-Rom olarak teslim edilmelidir.

10. 3. Kimlik Zarfı

Yarışmaya katılan tüm katılımcılar, üzerinde “KİMLİK ZARFI” yazısı ve sadece rumuz bulunan ve içi görünmeyen cinsten kapalı bir zarf içine;

- Adı, soyadı, adresi, telefon numarası, e-posta adresini ve yarışma koşullarını kabul ettiklerini gösteren imzalı Katılım Belgesi (Ekip olarak katılımlarda her bir katılımcının bu belgeyi ayrı düzenlemesi gerekmektedir. Katılım Belgesi www.bmkadinhaklari.org adresinden elde edilebilir.)
- Bağlı buldukları üniversitelerden devam ettikleri sınıfı gösteren onaylı öğrenci belgesi (Ekip olarak katılımlarda her bir katılımcının bu belgeyi ayrı düzenlemesi gerekmektedir.)
- Projenin hazırlanması sürecinde ilk aşamadan sonuç ürünün ortaya çıkarılmasına kadar geçen süreci ve kişisel hikayelerin anlatılacağı A4 formatında, en fazla 750 kelimedenden oluşan metin konulmalı ve zarf kapatılarak proje ambalajı içerisine yerleştirilmelidir.
- Yarışmaya katılan tüm projelerin kimlik zarfları açılır, kimlikleri açıklanır ve bu durum yarışma tutanağına geçilir.

11. RUMUZ VE AMBALAJ

Projenin her paftasının, raporların her sayfasının, zarfların ve ambalajların sağ üst köşesine beş karakterli ve sıralı olmayan bir rumuz yazılması gerekmektedir. Rumuzlar, paftaların sağ üst köşelerine 1×5 cm boyutlarında kutu içerisine – el yazısı dışında- yazılmalıdır. Kargo ile katılan yarışmacıların kimlik bilgileri ve adresleri raportörler tarafından gizlenecektir.

12. YARIŞMA DIŞI BIRAKILMA

Aşağıda belirtilen şartlara uymayan projeler, jüri kararı ile tutanağa geçilerek, yarışma dışı bırakılacaktır:

- Yarışma şartnamesinin, yarışmaya katılma koşullarındaki maddelerde belirtilen şartlara uymayan,
- Kimlik zarfını ve kimlik zarfı içindeki belgeleri yarışma projesi ile teslim etmeyen,
- Eserin herhangi bir yerinde sahibini belirten bir işaret bulunan projeler. (El yazısı ile yazılmış rumuz, açıklama notu da bu işaretlerden sayılır)

13. JÜRİ DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Asil jüri üyeleri 8-9 Ekim 2009 tarihinde Ankara'da toplanacak ve değerlendirme çalışmalarını yürütecektir. Jüri, çalışmalarını sonunda hazırlayacağı raporu Birleşmiş Milletler Kadın ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Ortak Programı yönetimine teslim edecek, rapor ilgili birimlere ve katılan tüm yarışmacılara e-mail olarak gönderilecektir.

14. YARIŞMA SONUÇLARININ İLANI

Yarışmada dereceye giren ve ödül kazanan katılımcıların listesi 12 Ekim 2009 Pazartesi günü www.bmkadinhaklari.org internet adresinde ilan edilecektir. Ayrıca katılan tüm yarışmacılara jüri değerlendirme raporu mail olarak gönderilecektir.

15. KOLLOKYUM, ÖDÜL TÖRENİ VE SERGİ

www.bmkadinhaklari.org internet adresinden Ekim-Kasım 2009'da düzenlenecek sergi, kolokyum ve ödül töreninin detaylarına ilişkin bilgiler ilan edilecektir.